

Nan Solat Pablo isnan iGalacia **Nan Makwani Maipoon isnan Solat Pablo isnan iGalacia**

Isnan naifag-an nan Khawis ay Chamag maipoon ken Jesus isnan faken Judio, inmangsan nan mamati. Tay siya chi kanan et nan tapina ay Judio ta angnen nan faken Judio nan lenteg Moises tatno chawaten Apo Dios chaicha ay nalenteg ay en-an-akna. Ngem infakhan Pablo isnan mangisos-olowana isnan iGalacia id kasin ay ad-i masapol, tay faken nan mangiyangnenan nan takho isnan lenteg Moises is khotok nan mangibfilangan Apo Dios ay nalenteg cha, mod-i kecheng nan mamatiyancha ken Apo Jesus ya nan mangiyangnenan isnan filina. Ngem wad-ay cha nan mangapos ken Pablo ay teken nan isos-olocha isnan mamati id Galacia. Kinwanicha ay masapol ay patiyen nan iGalacia nan lenteg Moises tatno maisalakancha.

Nan naay solat Pablo isnan iGalacia et naisolat tatno somakhong cha isnan osto ay pammati nan cheycha'y takho ay naawis isnan faken tet-ewa ay sos-olo.

Inpatet-ewana ken chaicha nan kalebfengana ay esa'y apostol Jesus Cristo. Inpaammona ay nan kalebfengana ay nenfalin is apostol et malpo ken Apo Dios ya faken isnan aped is-isyangkhay ay takho. Laychen Pablo ay maawatan koma nan iGalacia ay kedkecheng nan pammati ken

Apo Jesus is khotokna is mangibfilangan Apo Dios ay nalenteg nan esa'y takho isnan sakhangna. Isnan anongos nan solatna ipaammon Pablo ay nan omno ay okhalin nan mamati, et nan enasilaychancha maigkhapo isnan pammaticha ken Cristo.

Nan Linaona

Nan lapon nan solat 1:1-10

Nan kalebfengan Pablo ay esa'y apostol 1:11 - 2:21

Nan Khawis ay Chamag ay mangipaammo isnan fachang Apo Dios 3:1 - 4:31

Nan wayan nan mamati ay ad-i mangangnen isnan lenteg Moises, ya nan masapol ay ikkancha 5:1 - 6:10

Nan anongos nan solat 6:11-18

¹ Sak-en si Pablo ay apostol Jesu Cristo. Faken takho nan namaa ken sak-en, ya ad-i maichalan isnan takho nan kinaapostolko, mod-i ket si Jesu Cristo nan finmaa ya si Apo Dios ay Amana ay namangon ken siya isnan etey. ² Idwani, nan nay ay solat ken chakayo ay mamati ay maam-among issa id Galacia, et nalpo na ken sak-en ay Pablo ya nan am-in ay ib-a'y mamati ay kakadwak isna.

³ Asop ya wad-ay ken chakayo nan fachang ya talna ay nalpo ken Dios Ama ya si Apo tako ay Jesu Cristo ⁴ ay nangichowa isnan awakna ay mangaan isnan fasol tako, ya ta isalakana chatako isnan kamabfalin nan kinangaag ay wawawawad-ay isnan lofong. Siya na nan inangnena tay siya chadlo nan laychen Apo Dios ay Ama tako, ⁵ ay machad-ayaw is eng-engkhana. Amen.

Nan Es-esang ay Khawis ay Chamag

⁶ Chakayo ay iGalacia! To! Ya ke ak mataa tay ya ke malanlanoy nan aped yo manokokhan ken Apo Dios ay nangayag ken chakayo maichalan isnan fachang Cristo. Ya sa kayo't aped omafolot isnan teken ay sos-olo ay siya kano chi nan Khawis ay Chamag. ⁷ Ay ke wad-ay kasin teken is Khawis ay Chamag? Kanak na tay wad-ay cha nan cha mangal-allilaw ken chakayo ya laychenchay teke-tekenen nan Khawis ay Chamag maipoon ken Cristo. ⁸ Machosa is eng-engkhana maachi nan cha mangang-angnen issa! Olay pay chakami paymo nan esa'y anghel ay nalpo id chaya, et siya akhes sa nan maangnen ken chakami mo ipalawagmi ken chakayo nan sos-olo ay manopla isnan apchas mi inpalawag ken chakayo. ⁹ Kasik ipidwa'y mangwanin, machosa is eng-engkhana nan mangipap-alawag isnan teken ay chamag ay ad-i maiyafoloy isnan apchas yo chinawat.

¹⁰ Ay ke ak cha en oman-anap is kaidchayawak isnan takho isnan chak ap-apatén? Si man yangkhay Apo Dios nan sesemek, ya siya nan laychek ay manan-oy ken sak-en. Tay mo nan kaidchayawak isnan takho nan pawadwad-ek, et faken ak faan Cristo.

Nan Nangipafalinan Apo Dios ken Pablo ay en-Apostolna

¹¹ Laychek ay ammowenyo iib-ak ay nan Khawis ay Chamag ay ipap-alawagko, et faken aped og-okhod yangkhay si takho. ¹² Tay faken takho nan nenchawatak isna, ya faken cha's

nangisolo ken sak-en. Si kannay Jesu Cristo nan nangipaammo ken sak-en isnan isos-olok.

¹³ Chinngeyo met mo ngag nan kasasaad nan fiyagko issan sisya'y wanwanchek nan pammatin si Judio. Ammoyo ay chadlos ko inpap-alikhat nan mamati, ta mo mabfalin mamaid nan sinfaan ay takhon Apo Dios.* ¹⁴ Ya isnan kaangsanay ay ib-ak ay Judio ay katat-awenak, sak-en nan kad-in mamangset ay mangiyangnen isnan am-in ay ekhad isnan pammatimi ay Judio, tay chadlos ak nakapet isnan ekhad nan am-ami. ¹⁵ Ngem khapo isnan fachangna, pinilin Apo Dios sak-en ay enfalin ay faana issan sisya'y egay ak naiyanak. Et isnan osto ay semekna, ¹⁶ inpaammona ken sak-en nan Anakna ta ek ipalawag nan maipoon ken siya isnan Gentil.† Osto'y siya chi nan inmat, egay ak kasin inmey isnan olay sino ay takho ay en menpatokhon. ¹⁷ Egay ak akhes nanikid id Jerusalem ay en nangila isnan cheycha'y inmona mo sak-en ay apostoles, mod-i ket inmey ak kannay isnan Probinsiya ay Arabia, sak et tinmoli id Damasco.‡ ¹⁸ Sak et yangkhay inmey id Jerusalem isnan nakwasan nan tolo ay tawen ay en nangila ken Pedro, et nakitete ak ken siya is sinpoo ya lima ay akhew.§ ¹⁹ Ngem maid inilak isnan tapina ay apostoles, kecheng yangkhay cha Pedro ken

* **1:13** Ilaenyo Nan Inik-ikkan nan Apostoles 9:1-2; 26:9-12.

† **1:16** Ilaenyo Nan Inik-ikkan nan Apostoles 9:2-22; 26:13-18.

‡ **1:17** Ilaenyo Nan Inik-ikkan nan Apostoles 9:23-25. § **1:18** Ilaenyo Nan Inik-ikkan nan Apostoles 9:26-30.

Santiago ay akhin Apo Jesus.*

²⁰ Isnan sakhang Apo Dios ad-i ak en-eng-engag maipoon isnan nay ay chak insos-olat ken chakayo.

²¹ Osto'y siya chi, inmey ak et isnan Probin-siya ay Siria ya Cilicia. ²² Et issan chey ay timpo, sisya'y egay ak nail-ila isnan cheycha'y mamati ay maam-among ay enchad-ayaw ken Cristo id Judea. ²³ Kecheng yangkhay nan chin-gecha is ammocha. Tay wad-ay nangwanin, "Nan chey takho ay nangipap-alikhat ken chatako issan chey, et sana ay cha mangipap-alawag isnan pammati ay sikhod ay laychena'y maichen." ²⁴ Et chinad-ayawcha si Apo Dios maighhapo ken sak-en.

2

Nan Nanan-oyan nan Am-in ay Apostoles isnan Sos-olon Pablo

¹ Isnan nakwasan nan sinpoo ya epat ay tawen, nanikid ak kasin id Jerusalem. Fowegko si Bernabe, ya intakinko akhes si Tito. ² Inmey ak tay inpaammon Apo Dios ay masapol ay omey ak. Is-san kawadko ischi, inpaamongko nan makwanin mangichad-alan isnan cheycha'y mamati ta ked-kecheng cha's mangifag-ak maipoon isnan chak ipap-alawag ay Khawis ay Chamag isnan Gentil, ta asop ya tan-oyancha. Tay ta ket lang enfalin ay ongar et yangkhay nan ang-angnek ya nan chak

* **1:19** Nan osto ay naisolat isnan Griego isna et, "kecheng yangkhay si Santiago ay akhin Apo Jesus." Ilaenyo akhes nan Mateo 12:46.

inang-angnen mo ad-iyencha.* ³ Et tinan-oyancha met, ya olay si Tito ay fowegko et egaycha pinilit siya ay masegyatan, olay mo Griego siya. ⁴ Nay met achi wad-ay cha nan tapina ay naitapi ken chakami ay kas-on mi ib-a ay mamati ya ket faken. Inmali cha pet ay ensis-iim ta mangammowancha isnan waya ay wad-ay ken chakami mo ke tay isnan naiyornosanmi ken Cristo Jesus, ya laychen cha ay lag-en chakami ay falod si lenteg. Chaicha nan menlayad ay manegyat ken siya. ⁵ Egay kami paat nangiyoya ken chaicha, ta ad-i mabfaliwan nan kinatet-ewan nan Khawis ay Chamag ay maipap-alawag ken chakayo ay Gentil.

⁶ Ngem chaicha ay makwanin mangichad-alan isnan mamati, et maid met kinwanicha ay kolang isnan isos-olok ta toptopancha. (Kanak en makwani cha ay mangichad-alan, tay maid is kasemekko mo matangad cha paymo ad-i, tay isnan sakhang Apo Dios, maid pawadwad-ena.) Tet-ewa, maid kasin intoptopcha isnan isos-olok, ⁷ mod-i ket finigfigcha ay intalek Apo Dios ken sak-en nan fiyangko ay en mangipalawag isnan Khawis ay Chamag isnan Gentil, kag isnan inangnena ay nangipabfiyang ken Pedro ay mangipalawag isnan Khawis ay Chamag isnan Judio.† ⁸ Si Apo Dios kannay nan nangipadno ken sak-en ay en mangawis isnan Gentil, kag isnan inang-

* **2:2** Nan osto ay naisolat isnan Griego isna et, “tay ta ket lang ya ongar nan entagtakhak paymo nan nentagtakhak.” † **2:7** Nan osto ay naisolat isnan Griego isna et, “mangipalawag isnan Khawis ay Chamag isnan loyyop, kag (isnan inangnena ay nangipabfiyang) ken Pedro (ay mangipalawag isnan Khawis ay Chamag) isnan nasegyatan.”

nena ay nangipadno ken Pedro ay en mangawis isnan Judio.† 9 Ya olay cha Santiago, Pedro ken Juan ay makwanin papangolon nan mamati§ ischi, et finigfigcha ay intalek Apo Dios ken sak-en nan nay ay napateg ay chono.* Sa cha't inpaila ay naes-esa cha tay nakilamano cha ken chakami ken Bernabe. Tinan-oyancha nan omayanmi ay en mangawis isnan Gentil ya ta chaicha nan en mangawis isnan Judio. 10 Nan yangkhay kinchawcha ken chakami et ta iismekmi koma nan cheycha'y posi ay wad-ay ken chaicha. Et siya chadlo chi nan iinsetko ay inpaingsak ay angnen.

Nan Nenyangyangan Pablo ken Pedro id Antiokia

11 Awni ya ket inmali si Pedro id Antiokia, ngem tay teken nan inangnena yinangyangak siya isnan sakhang nan takho. 12 Tay issan sisya'y egay in-maliyan nan tapina'y lallalaki ay fina'an Santiago, nakikan isnan cheycha'y Gentil ay iib-a tako ay mamati. Ngem issan inmaliyancha, tinaynana nan Gentil ya naisiyan tay omegyat isnan cheycha'y Judio ay mangipapilit isnan masegyatan nan Gentil.† 13 Sa et nan cheycha'y tapin nan

† 2:8 Nan osto ay naisolat isnan Griego isna et, “kinaapostol nan nasegyatan.” Nan ayen nan kali ay apostol et faa. Apostoles Jesus nan mafab-aa ay en mangipalawag isnan Khawis ay Chamag ta maawis ken Jesus nan olay sino ay mannge. § 2:9 Nan osto ay naisolat isnan Griego isna et, “makwanin tori.” * 2:9 Nan osto ay naisolat isnan Griego isna et, “finigfigcha nan gracia ay naichowa ken sak-en.” † 2:12 Nan naycha'y Judio, ipapilitcha ay masegyatan nan Gentil ay mamati ken Jesus ta ipailacha ay abfolotencha nan lenteg ay inchowan Apo Dios ken Moises.

Judio ay mamati, naitapi cha ken Pedro ay kakas-okas-on. Ya olay si Bernabe, naitapi akhes isnan inangnjenja. ¹⁴ Inilak ay ad-i maiyafoloy nan ikikancha isnan kinatet-ewa ay ischon nan Khawis ay Chamag. Sak et nenkanan ken Pedro isnan sakhangcha am-in, “Sik-a Pedro, olay mo Judio ka, ekhad si Gentil nan cham inang-angnen, faken nan ekhad si Judio. Ngem idwanin, ya kem ipapilit isnan Gentil ta iyangnjenja nan ekhad si Judio mo!”

En-iso nan Ikkan nan Judio ya nan Gentil ay Maisalakan

¹⁵ Tet-ewa naiyanak kami ay Judio, ya faken kami kag ken chakayo ay Gentil ay makwanin fomafasol. ¹⁶ Ngem ammomi ay ad-i maifilang ay nalenteg nan olay sino issa ay takho isnan sakhang Apo Dios maigkhapo isnan mangiyang-nenana isnan lenteg Moises, mod-i ket maichalan yangkhay isnan mamatiyana ken Jesu Cristo. Siya akhes ay mamati kami ken Cristo Jesus ta maifilang kami ay nalenteg ken Apo Dios khapo isnan mamatiyanmi ken Cristo, faken khapo isnan mangiyangnenanmi isnan lenteg. Tay maid paat takho ay enfalin ay nalenteg isnan sakhang Apo Dios khapo isnan mangiyangnenana isnan lenteg. ¹⁷ Idwani, mo isnan nangeestanmi ay enfalin ay nalenteg isnan sakhang Apo Dios maichalan ken Cristo, et maawatanmi ay fomafasol kami pet akhes ay kag ken chakayo ay Gentil, ay ke mi sa kanan en maichalan ken Cristo nan finmasolanmi? Ad-i mabfalin. ¹⁸ Ngem mo ipapilitko idwani nan apchas ko inwayang ay lenteg Moises, at

ipailak kannay ay sinoplingko nan lenteg.[†] ¹⁹ Tay maigkhapo isnan lenteg Moises maawatak ay kag ak natey, ya maid et fiyangna ken sak-en. Siya chi ta mabfalin chadlo ay enfiyag ak ay maiyornos ken Apo Dios. Idwani kag ak naitapi ken Cristo ay natey is kakolos, ²⁰ ya khapo tay siya chi, faken ak et is mangichad-alan isnan falo ay fiyagko, mod-i ket si Cristo ay wad-ay ken sak-en. Et maid teken si mangichad-alan isnan fiyagko idwani mod-i ket nan mamatiyak isnan Anak Apo Dios, ay nangichowa isnan awakna ay matey maigkhapo isnan layadna ken sak-en. ²¹ Sak-en, ad-ik maichen nan fachang Apo Dios. Tay mo sa ya kanak en mabfalin ay enfalin ay nalenteg nan takho isnan sakhang Apo Dios maichalan isnan mangiyangnena isnan lenteg Moises, at pay maid et silfin nan nateyan Cristo!

3

Nan Maipoon isnan Mangiyangnenan isnan Lenteg ya nan Mamatiyan ken Apo Jesus

¹ Iib-ak ay iGalacia! En kayo man ad-i ensemsemek ay? Napadpadyaan kayo ngen, tay ya ket ay nenfaliw nan semekyo? Tay issan chey naawatanyo nan ayen nan naikolosan Jesu Cristo, ay nalatak ay naipalawag ken chakayo! ² Songfatanyo ed na: Ngag nan khotok nan nanawatanyo isnan Ispirito Santo? Tay ngen inangnlenyo nan filin nan lenteg, paymo tay chinngeyo ya namati kayo isnan Khawis ay

[†] **2:18** Nan osto ay naisolat isnan Griego isna et, “Ngem mo kasik topingen nan apchas ko finagfag, ipatet-ewak ay sinoplingko nan lenteg.”

Chamag? ³ Ya ke kayo pet ad-i ensemsemek ay? Linapowanyo nan falo ay fiyag isnan naiyornosanyo isnan Ispirito Santo, ya ket idwani ya laychenyo ay ikwas isnan kafaelan nan awakyo? ⁴ Ongar ngen am-in nan intopegyo? Ad-ik patiyen ay ongar chachi. ⁵ Ichowan ngen Apo Dios ken chakayo nan Ispirito Santo ya angnena ken chakayo nan katataa mo ke tay iyang-angnenyo nan lenteg Moises? Ad-i achi! Angnena chi tay mamati kayo isnan kalina ay chinngeyo.

⁶ Semkenyo si Abraham. “Namati siya ken Apo Dios et nay infilangna siya ay nalenteg.”* ⁷ Siya na nan mangil-anyo ay nan takho ay mamati ken Apo Dios nan maifilang ay tet-ewa'y an-ak Abraham. ⁸ Siya akhes nan naipadto isnan naisolat ay kalin Apo Dios ay mangwanin at ifilang Apo Dios ay nalenteg nan Gentil maigkhapo isnan mamatiyan-cha. Tay inpaammon et Apo Dios nan Khawis ay Chamag ken Abraham isnan nangwaniyanan, “Maichalan ken sik-a nan mamindisyonak isnan am-in ay kailiili.”† ⁹ Adi kad bindisyonan Apo Dios am-in nan mamati ken siya, kag isnan inangnena ken Abraham ay namati ken siya.

¹⁰ Ngem nan am-in ay entat-alek isnan mangiyangnenancha isnan lenteg et chadlos cha machosa.‡ Tay siya na nan naisolat ay kalin Apo Dios ay mangwanin, “Nan olay sino ay mamachas ay mangiyangnen

* **3:6** Ilaenyo nan Genesis 15:6. † **3:8** Ilaenyo nan Genesis 12:3; 18:18; 22:18. ‡ **3:10** Nan osto ay naisolat isnan Griego isna et, “maawangan cha.”

isnan am-iam-in ay filin ay naisolat isnan lenteg, sa na't ad-i angnen nan esang yangkhay, et machosa.”§

¹¹ Ngem nalatak ay maid takho is maifilang ay nalenteg ken Apo Dios khapo isnan nangiyanagne-nana isnan lenteg, tay naisolat ay

“Nan yangkhay takho ay maifilang ay nalenteg khapo isnan mamatiyana nan enfiyag is eng-engkhana.”*

¹² Ngem teken nan ekhad isnan lenteg, tay faken nan mamatiyan nan itakchegna, mod-i ket nan mangiyanagnenan. Kag isnan naisolat ay kalin Apo Dios ay mangwanin,

“Nan takho ay mangiyanagnen isnan am-in ay filin nan lenteg et mawad-ayan siya is fiyag ay maid pengpengna.”†

¹³ Siya, machosa ay machosa nan ad-i mangiyanagnen isnan am-iam-in ay lenteg. Ngem sinfot Cristo chatako ta ad-i tako machosa, tay siya nan inmayan nan chosa ay ento mo omali ken chatako. Tay wad-ay nan naisolat ay kalin Apo Dios ay nangwanin,

“Maiila ay chadlos nachosa nan olay sino ay napatey ya naisabfot is kakaew.”‡

§ **3:10** Ilaenyo nan Deuteronomio 27:26. * **3:11** Ilaenyo nan Habakuk 2:4. Ilaenyo akhes nan Roma 1:17. † **3:12** Ilaenyo nan Levitico 18:5. Ilaenyo akhes nan Roma 10:5. ‡ **3:13** Isnan lenteg Moises, nan takho ay encham-et nan fasolna et mafaog engkhana ay matey, sa et maisabfot is kakaew ta maipaila nan chosan Apo Dios ken siya. Ilaenyo nan Deuteronomio 21:23. Ilaenyo akhes Nan Inik-ikkan Nan Apostoles 5:30; 1 Pedro 2:24.

¹⁴ Siya chi nan inangnen Apo Dios tatno maitapi nan Gentil ay naiyornos ken Cristo Jesus isnan bindisyon ay inkalin Apo Dios ken Abraham, tatno maichalan isnan mamatiyan tako, chawaten tako am-in nan Ispirito Santo ay inkalina.

Ad-i Sokatan nan Lenteg nan Sikhod ay Inkalin Apo Dios ken Abraham

¹⁵ Iib-ak, iyaligko nan inkalin Apo Dios isnan maang-angnen isnan kawakawakas. Mo sa ya wad-ay entolag sa cha't papilan ya permaan, ad-i kasin mabfalin ay maichen paymo toptopan.

¹⁶ Siya akhes isnan inkalin Apo Dios ken Abraham ya isnan apona. Mo fasaen tako ay khawis nan naisolat, et ad-ina met kanan, “Inkalin Apo Dios isnan ap-ona,” mod-i ket kananan, “Inkalin Apo Dios isnan apona.”§ Tay faken angstan ay apo mod-i ket es-esang yangkhay ay siya si Cristo.

¹⁷ Siya na nan laychek ay kanan: Inmon-ona nan tolakhan ya nan inkalin Apo Dios ken Abraham, sa et nawad-ay nan lenteg ay inchowana ken Moises kakwasan nan epat khasot ya tolon poo ay tawen. Ay ke mabfalin ay amasen nan lenteg nan apchas intolag Apo Dios, ta ongar yangkhay nan inkalina? ¹⁸ Tay mo sa ya tawichen tako nan ichawchaw Apo Dios khapo isnan mangiyang-nenan tako isnan lenteg, faken et khapo isnan inkalina. Ngem nan kinatet-ewana, et finachangan Apo Dios si Abraham khapo isnan inkalina.

¹⁹ Mo siya chi, en man wad-ay nan lenteg ay? Nan lenteg, naitoptop isnan inkalina ta ipailana

§ **3:16** Ilaenyo nan Genesis 12:7; 13:15; 24:7.

mo ngag nan fasol, engkhana isnan inmaliyan nan waned Abraham ay si Cristo ay naangnenan kannay nan inkalina. Nan nay ay lenteg, nai-chowa isnan angheles ay nangichowa ken Moises ay nangitot-oya isnan katakhotakho. ²⁰ Ngem ad-i masapol nan mangitot-oya isnan nangigwaan Apo Dios isnan inkalina, tay siya kannay ay Dios nan nangikali ken Abraham.*

Nan Khotok nan Lenteg

²¹ Mo siya chi, maawatan tako ngen ay soplingen nan lenteg Apo Dios nan inkalina? Ad-i mabfalin! Tay mo sa ya wad-ay lentegna ay makai-chowa is fiyag ay eng-engkhana, et mabfalin pet ay maifilang nan takho ay nalenteg khapo isnan nangiyangnenana isnan chey ay lenteg. ²² Ngem maid, tay ipailan nan naisolat ay kalin Apo Dios ay nafalod am-in nan takho isnan kamabfalin nan kinangaag. Siya sa tatno nan mamati ken Jesu Cristo maipalofos ya chawatencha nan inkalin Apo Dios isnan cheycha'y mamati.

²³ Idwani, issan sisya'y egay naipaammo nan maipoon isnan pammati ken Jesus, kag tako falod si lenteg, ya maid waya tako engkhana ay naischo ken chatako nan pammati ken siya. ²⁴ Adi kad nan lenteg nan kag cha nomongnong ken chatako

* **3:20** Nan osto ay naisolat isnan Griego isna et, "Idwani mo wad-ay mangitoya faken yangkhay es-esang nan wad-ay, ngem es-esang si Apo Dios."

ya inmichalan[†] engkhana ay inmali si Cristo, ta enfalin tako ay nalenteg isnan sakhang Apo Dios maichalan isnan mamatiyan tako ken siya. ²⁵ Ngem idwani ay wad-ay et nan pammati tako ken Cristo, faken et achi nan lenteg Moises is nomongnong ken chatako.

²⁶ Tay idwani nenfalin kayo am-in ay nengangan ay an-ak Apo Dios maichalan isnan mamatiyano ken Cristo Jesus. ²⁷ Siya chi tay am-in nan naiyornos ken Cristo isnan nafonyakhancha et nabfaliwan nan okhalicha ta kag nan okhalin Cristo.[‡] ²⁸ Adi kad idwani, maid et makwanin Judio paymo Gentil, faa paymo faken faa, lalaki paymo fafai. Tay mo naiyornos tako ken Cristo Jesus, et mismis-o tako am-in. ²⁹ Et mo siya sa ay kwan Cristo chakayo, maifilang kayo am-in ay waned Abraham ya manawid isnan inkalin Apo Dios.

4

Nan An-ak Apo Dios nan Manawid isnan Enkhawisan ay Inkalina

¹ Siya na nan laychek ay kanan maipoon isnan entawid. Mo nan manawid et sisya ay onga, kag kayet esang ay faa olay mo siya nan menkwa isnan am-in. ² Isnan kaong-ongana, wad-ay

[†] **3:24** Nan okhalin nan nafaknang ay Romano ya Griego id sangad-om, et wad-ay faacha ay manoktokkhong isnan an-akcha mailapo isnan mentawenancha is enem engkhana is sinpoo ya enem. Iyalig Pablo nan lenteg isnan mentokkhong isnan ongang-a.

[‡] **3:27** Nan osto ay naisolat isnan Griego isna et, “Tay olay sino ay nafonyakhan isnan naiyornosana ken Cristo, et nabfachowan ken Cristo.”

nan manokkhong ken siya ya wad-ay akhes nan naitalkan nan tawidna engkhana'y edchanana nan tawen ay infakhan amana. ³ Siya akhes sa ken chatako. Issan chey sisya ay kag tako pay laeng ongang-a, ya sisya'y iyapowan nan anito chatako. ⁴ Ngem issan inomchanaan nan osto ay timpo, fina Apo Dios nan Anakna ay naiyanak isnan fafai ya iyapowan nan lenteg si Judio. ⁵ Inmali ta sobtena nan am-in ay takho ay kag falod si lenteg, ta enfalinen chatako ay tet-ewa ay an-ak Apo Dios.

⁶ Idwani tay nenfalin kayo ay an-ak Apo Dios, fina et Apo Dios nan Ispiriton nan Anakna ta entetee isnan awak tako,* et nay mabfalin tako et ay kanan en Ama ken Apo Dios.† ⁷ Adi kad faken kayo et faa, mod-i ket tet-ewa ay an-ak Apo Dios chakayo ay mabfalin ay manawid isnan ipatawidna isnan an-akna.

Nadchanakhan si Pablo Tay ta ket lang Somakhong nan iGalacia isnan Sikhod ay Ekhadcha

⁸ Issan chey ay sisya'y ad-iyo ammo si Apo Dios, cha kayo nenpafab-aa isnan anito ay faken dios. ⁹ Nay met achi idwani ay inammowanyo et si Apo Dios, ngag nan ang-angnenyo? Nan kanak koma et, idwani ay infilang Apo Dios chakayo, ngag nan kasin yo ikkaikkan? Ay ke yo laychen ay kasin somakhong isnan cheycha'y maid silfina ay anito ay maid tet-ewa kamabfalincha, ta enfalin kayo kasin ay faacha? ¹⁰ Tay idwani

* **4:6** Nan osto ay naisolat isnan Griego isna et, “nan Leng-ag nan Anakna isnan poso tako.” † **4:6** Nan osto ay naisolat isnan Griego et, “Abba, Ama.”

ket ay wanwanchenyo nan ekhad si Judio isnan maam-amonganyo isnan tinnawen, finowan, chinamey, chinnakhon, ya isnan kad-in kesep ya tengaw. ¹¹ Madchanakhan ak tay ta ket lang ya ongar yangkhay nan felayko ay namadfachang ken chakayo.

¹² Iib-ak, kasik iloney ay mangwani ken chakayo, ta sak-en si wanchenyo, kag isnan inangnek akhes ay nenwanwaned ken chakayo.† Tay maid met paat khinmog-olaanyo ken sak-en.

¹³ Ammoyo met ay nan khotok nan nakitey-ak ya nangipap-alawakhak isnan Khawis ay Chamag ken chakayo issan chamona et wad-ay sakitko. ¹⁴ Et olay mo inpalikhat nan sakitko chakayo, inan-anosanyo kayet sak-en.

Egay kayo inmam-amsiw paymo chinmopchopis,§ mod-i ket chinawatyo sak-en ay kag anghel Apo Dios. Chinawatyo sak-en ay kag sak-en si Jesu Cristo. ¹⁵ En kayo man nenfaliw ay? Tay issan chey chadlos chachama nan layadyo ay olay pay mo loknatanyo nan matayo mo mabfalin, ta ichawchawyo ken sak-en mo siya chi's mabfalinyo ay fomachangan. Tet-ewa nan kanak. ¹⁶ Ay ke ak nenfalin ay fosoyo isnan nangifag-ak isnan tet-ewa ken chakayo?

† **4:12** Issan chey ay inmab-afolot si Pablo isnan lenteg Moises, nan lenteg nan nangischo isnan ang-angnena. Ngem isnan namatiyana ken Apo Jesus, faken et nan lenteg Moises is nangichad-alan isnan okhalina. Idwani-en-iso si Pablo isnan Gentil ay maid nan lenteg Moises ay mangischo isnan angnencha. Enseg-ang siya ta faken nan lenteg Moises is pawad-enchay ad-ina ischo nan fiyag ay maid pengpengna. § **4:14** Nan osto ay naisolat isnan Griego isna et, “paymo tinmobtobfa ken sak-en.”

¹⁷ Isnan kinatet-ewana, nan cheycha'y abafikas ay mangaw-awis ken chakayo et faken nan enkhawisanyo nan semsemkencha, mod-i ket laychencha yangkhay ay maisiyan kayo ken sak-en, ta chaicha nan pawadwad-enyo. ¹⁸ Khawis tet-ewa mo wad-ay mangiismek ken chakayo, olay isnan maichak, mo ket osto nan pangkhepcha. ¹⁹ Tay kag yo ina sak-en ay nangilikhat ay nangikimen ken chakayo. Ya idwani enliglikhat ak kasin maipoon ken chakayo engkhana ay maiyornos kayo chadlo ken Cristo.* ²⁰ Laychek ay mo sa paat wad-ay ak ken chakayo issa idwani, ta ad-i tekteken nan chak kankanan ken chakayo, tay idwani et chadlos ak machadchanakhan maipoon ken chakayo.

Nan Kaiyalikhan cha Agar ay Faan Asawan Abraham ya si Sara ay Asawana Kannay

²¹ Salodsochek man ken chakayo ay menlayad ay iyapowan si lenteg: Ad-iyo ngen maawatan mo ngag nan kankanan nan lenteg? ²² Naisolat ay si Abraham et chwa nan an-akna ay lallalaki isnan chwa ay fafai. Nan esang ay fafai, faan asawana, sa et nan esang, nawaya ya asawana kannay.†

²³ Nan anakna isnan chey faa ay si Agar, et nawad-ay isnan sikhod ay ikkan nan takho ay mailiton. Ngem teken nan kasasaad nan nawad-ayan nan anak nan nawaya ay fafai, tay nailiton

* **4:19** Nan osto ay naisolat isnan Griego isna et, “An-akko, kasik ikimen chakayo engkhana ay nakhaeb si Cristo ken chakayo.”

† **4:22** Nan maipoon isnan naiyanakan Ismael ay anak Agar et wad-ay isnan Genesis 16:1-16. Nan maipoon akhes ken Isaac ay anak Sara et wad-ay isnan Genesis 21:1-7.

khapo isnan inkalin Apo Dios. ²⁴ Mabfalin ay alaen tako na ay al-alig. Chaton-a ay chwa ay fabfafai et maiyalig isnan chwa ay tolag Apo Dios. Nan esang ay tolakhan et nakhaeb isnan filig ay Sinai,[†] ya si Agar nan kaiyalikhana. Nan wanenedna et faa cha, tay faa nan inacha ay naiwan-chancha. ²⁵ Adi kad si Agar et maiyalig isnan filig ay Sinai id Arabia, ya siya nan kaiyalikhan nan ili ay Jerusalem idwani, tay kag faa nan omili ischi ya nan am-in ay Judio ay kag na an-ak. ²⁶ Ngem wad-ay nan teken ay Jerusalem. Siya nan wad-ay id tongcho ay faken faa nan omili, ya siya nan kag tako ina ay mamati. ²⁷ Tay siya nan ayen nan kalin Apo Dios ay naisolat ay nangwanin, “Enlal-ayad ka, sik-a ay nakot-eg ya ad-i omanak. Ifokhawmo nan lagsakmo, sik-a ay egay paat nensikhab ay omanak.

Tay sik-a ay kag naiwayang ay fafai et angan nan wanenedmo mo nan wanened nan fafai ay wad-ay isnan asawana.”[§]

²⁸ Idwani iib-ak, an-ak Apo Dios chakayo khapo isnan inkalina, ay kag ken Isaac ay naiyanak khapo tay inkalina. ²⁹ Id sangad-om, si Ismael* ay nawad-ay isnan sikhod ay ikkan nan takho

[†] **4:24** Nan filig ay Sinai, et siya nan nanawatan nan Judio isnan lentegcha ken Moises. Nan chey ay lenteg nan nanetengngel ken chaicha ya ad-i cha nawaya. Enfalin cha ay kag faan si lenteg ay namafalod ken chaicha. **§ 4:27** Ilaenyo nan Isaias 54:1.

* **4:29** Si Ismael nan anak Agar ay faan Sara ay asawan Abraham. Naiyanak siya tay infakhan Sara ay iseyep asawana. Ngem si Isaac, naiyanak ken Sara ay nakot-eg ay asawan Abraham isnan kamabfalin nan Ispirito Santo, tay siya nan inkalin Apo Dios.

ay mailiton, et inpalikhatna si Isaac ay nailiton maichalan isnan kamabfalin nan Ispirito Santo. Siya kayet sa nan cha cha ikkan ken chatako idwani. ³⁰ Ngem olay mo siya chi, ngag nan kanan nan naisolat ay kalin Apo Dios? Kananan, “Tellachem nan sana'y faa ya nan anakna, tay ad-i mabfalin ay makitawid nan anak si faa isnan anak nan nawaya ay fafai.”†

³¹ Idwani iib-ak ay mamati, ay ke tako maifilang ay an-ak si faa? Ad-i, tay faken faa nan ina tako.

5

Nawaya nan Takho ay Naiyornos ken Cristo

¹ Winayaan Cristo chatako tatno nawaya tako tet-ewa. Tay siya chi, ilaenyo ta ad-iyoy-oya nan wayayo ya enfalin kayo kasin is faa.*

² Idwani, wad-ay nan ifaagko ken chakayo. Sak-en si Pablo, chengngenyo nan kanak. Mo ipalofosyo ay masegyatan kayo, at maid silfin Cristo ken chakayo!† ³ Kasik iloneloney isnan olay sino ay enpasegyat, ta maawatana ay masapol ay iyangnena am-iam-in nan lenteg Moises. ⁴ Chakayo ay mangwanin maifilang kayo ay nalenteg ken Apo Dios khapo isnan cha yo mangiyangnenan isnan lenteg, et chakayo

† **4:30** Ilaenyo nan Genesis 21:10-12. * **5:1** Nan osto ay naisolat isnan Griego isna et, “ad-i kayo kasin masallongan isnan sallong si faa.” † **5:2** Kinwanin Pablo ay mo masegyatan cha maid silfin Cristo ken chaicha, tay isnan ekhad nan Judio nan segyat nan mangipaila ay maiyapowan cha isnan lenteg Moises. Et mo kag tosa ay nan lenteg Moises nan naiyapowancha, faken et achi si Cristo nan talkencha ay mangipalenteg ken chaicha isnan sakhang Apo Dios.

kannay nan nangisiyan isnan awakyo ken Cristo. Inad-iyon nan mamachangan Apo Dios ken chakayo. ⁵ Ngem chakami, teken. Namnamaenmi nan ikkan Apo Dios ay mangipalenteg ken chakami isnan sakhangna. Siya nan sadsadenmi isnan fachang nan Ispirito Santo maichalan isnan pammatimi. ⁶ Tay mo naiyornos tako ken Cristo Jesus, maid et pateg nan segyat paymo nan ad-i enpasegyatan. Tay nan yangkhay mamatiyan tako ken siya ay maipaila isnan layad tako nan napateg isnan sakhangna.

⁷ Chakayo ay iGalacia, khawis met nan inikkanyo issan chey.[†] Sino nan nannangaw ken chakayo isnan mangiyangnenanyo isnan kinatet-ewa? ⁸ Faken si Apo Dios tay siya nan cha mangayag ken chakayo. ⁹ Sesemkenyo nan makmakwanin, “Olay mo akiakit nan fofod pen alisana am-in nan namasa ay alina.” ¹⁰ Nay met achi tay naiyornos tako ken Apo Jesus, ad-i ak enchwadchwa ay maiyornos kayo ken sak-en ya ad-i tomeken nan semekyo. Ngem nan takho ay mangal-allilaw ken chakayo et awni't machosa olay mo sino siya.

¹¹ Isos-olok kayet kano iib-a, ay masapol ay mas-egyatan nan mamati. Mo sa ya siya chi, ay ke cha sa kasin omipap-alikhat? Tay namaid et nan khotok nan somosongtancha isnan mangisos-olowak ay kecheng nan naikolosan Cristo is kaisalakan tako. ¹² Asop ya nan cheycha'y mangal-allilaw ken chakayo ya mangipapilit ay masapol nan segyat,

[†] **5:7** Nan osto ay naisolat isnan Griego isna et, “Khawis nan nentagtakhanyo.”

et ad-icha koma yangkhay enpasegyat mod-i ket ta enpafitli cha akhes!

¹³ Idwani iib-a, inayakhan Apo Dios chakayo ta mawayaan kayo. Ngem ilaenyo et ta ad-iyō alaen chi is wayayo ay mangikkan isnan figfikhawen si awakyo, mod-i ket waschin ensilfi isnan ib-ana khapo isnan layadna. ¹⁴ Tay naamong am-in nan lenteg isnan kaiyangnenan nan esesang yangkhay ay filin ay mangwanin, “Laychem nan sag-enmo ay kag isnan menlaycham isnan awakmo.” § ¹⁵ Nay met achi mo kag kayo atap ay enki-iwi ay en-asifangkot ya en-asiischa, ilaenyo tay ta ket lang en-asipakawas kayo.

Nan Okhalin nan Takho ay Maiyornos isnan Ispirito Santo

¹⁶ Nan laychek ay kanan ken chakayo et siya na: Maiyornos kayo isnan Ispirito Santo ta siya nan mangichalan isnan fiyagyo,* ya ad-i kayo maawis ay mangangnen isnan ngaag ay figfikhawen nan awakyo. ¹⁷ Tay kholaen nan figfikhawen nan awak nan Ispirito Santo, ya kholaen nan Ispirito Santo nan figfikhawen nan awak. Enfinnosō cha. Siya nan khotokna's ad-i kayo makaikkan isnan laychenyo ay angnen. ¹⁸ Ngem mo nan Ispirito Santo nan mangichalan isnan fiyagyo, faken et nan lenteg nan mangiyapo ken chakayo.

¹⁹ Maiila nan okhalin nan takho ay nan fikhawencha nan pawadwad-enchā: enfafai, enlalaki paymo isyangkhay ay asi nan okhalicha.

§ 5:14 Ilaenyo nan Levitico 19:18. * 5:16 Nan osto ay naisolat isnan Griego isna et, “Manalan kayo ay maiyornos isnan Ispirito”

²⁰ Khinag-aeb ay dios nan enchad-ayawancha, ya ensop-ok ya enpadpadya cha. Khola, kholo, apal ya songet nan wad-ay ken chaicha. Naimot cha. Sisyanencha nan takho, ya ipapilitcha nan fokfokodcha yangkhay ay sos-olo. ²¹ Naaakhom cha, amfotngan cha ya finofoslon nan ikkancha'y enfiyag. Kasik kanan ken chakayo san kinwanik issan chey: nan mangang-angnen issacha et ad-i cha maitapi ay makitawid isnan en-ap-apowan Apo Dios.

²²⁻²³ Ngem teken nan okhalin nan takho ay ichalan nan Ispirito Santo. Tay nan fongan nan Ispiriton Apo Dios isnan takho et layad, lagsak, ornos,† anos, katpe, seg-ang, kinagkhawis, kina-matalek ya kinaoya. Maid lenteg is mangipawa isnan kaangnenan nan naycha ay okhali. ²⁴ Adi kad nan takhon Cristo Jesus, et kag cha pinatey‡ nan sikhod ay khinankhanascha ay ngaag ay fig-fikhawen nan awakcha.

²⁵ Idwani, tay winad-ay nan Ispirito Santo nan falo ay fiyag tako ay naiyornos ken siya, ilaen tako ta siya nan mangichad-alan ken chatako.§ ²⁶ Ad-i tako chomayew paymo pasongten nan ib-a tako, ya ad-i tako en-asiapal.

6

Fachangan Tako nan Ib-a tako isnan Likhatcha

† **5:22-23** Paymo **talna**. ‡ **5:24** Nan osto ay naisolat isnan Griego isna et, “Nan takhon Cristo Jesus, et inkoloscha nan awakcha” § **5:25** Nan osto ay naisolat isnan Griego isna et, “manalan tako ay maiyornos isnan Ispirito Santo.”

¹ Iib-ak, mo wad-ay ib-ayo ay naaspowan ay cha en-angnen is ngaag, chakayo ay kawad nan Ispirito Santo et siya mo en-anos kayo ay mangisakhong ken siya isnan osto. Ngem ilaenyo magtek tay ta ket lang masailowan kayo akhes.

² En-asifabchang kayo isnan likhat nan waschin esang. Mo siya sa nan angnenyo at cha yo kannay iyangnen nan lenteg Cristo. ³ Tay mo sino nan mangwanin wad-ay kafaelana, ya ket ay maid, loklokowena kannay nan awakna. ⁴ Nan koma angnen tako et waschin manmanmek isnan ang-angnena. Et mo tet-ewa'y khawis nan ik-ikkana, mabfalin ay siya chi nan ilal-ayadna, ta ad-ina mang-ey ikis-o nan cha na angnen isnan cha angnen si tapina. ⁵ Tay am-in ay takho et masapol ay waschin manakfat isnan awitna.

⁶ Mo sino nan nasos-olowan isnan kalin Apo Dios masapol ay ifingayna nan am-in ay enkhaw-isan isnan mistolona.

⁷ Ad-iyo loklokowen nan awakyo ay mangwanin mabfalin ay fab-alianyano si Apo Dios. Tay mo ngag nan imolan nan takho siya akhes chi nan apitena. ⁸ Nan takho ay mangimola isnan ngaag ay figfikhawen nan awakna, et apitena nan etey ay fongan nan inmolana. Ngem nan takho ay mangimola isnan laychen nan Ispirito Santo, et apitena nan fiyag ay maid pengpengna ay malpo isnan Ispirito Santo. ⁹ Ilaen tako mampay ta ad-i tako ngomaya ay mangikkan isnan khawis. Tay mo ipapati tako kayet nan khawis ya ad-i tako ngomaya, et wad-ay ay wad-ay nan sa tako apiten isnan osto ay timpona. ¹⁰ Tay siya chi, idwani ay wad-ay waya tako, kad-in ikkan tako nan khawis

isnan olay sino ay takho, am-amed isnan chey-cha'y iib-a ay pangafong tako isnan pammati.

Nan Omochi ay Tokhon Pablo

¹¹ Ilaenyo nan chadchake ay solat idwani ay inyokhes nan limak kannay. ¹² Chengngenyon nan kanak. Nan cheycha'y menlayad ay chadlos mangipaila isnan enkhawisan nan ekhadcha, chaicha nan mangipapilit isnan masegyatanyo. Ngem nan pangkhepcha et ta maikasiw cha isnan maipalikhatancha mo tan-oyancha ay omanay nan naikolosan Cristo. ¹³ Maammowan ay siya nan semsemkencha tay olay mo nenpasegyat cha ngem ad-icha met angnen nan lenteg. Laychencha yangkhay ay masegyatan kayo ta sa cha't ichad-ayew nan en kayo naitapiyan isnan kag todi ay ekhadcha. ¹⁴ Ngem sak-en, maid teken si ek ichad-ayaw mod-i yangkhay nan inangnen Apo tako ay Jesu Cristo isnan naikolosana. Tay khapo isnan eteyna, alig natey ken sak-en nan pawadwad-en nan takho isnan lofong. Ya idwani kag ak akhes natey maipoon isnan chey ay fikhaw.* ¹⁵ Tay isnan sakhang Apo Dios maid filang nan nasegyatan paymo egay. Nan yangkhay ifilangna ay napateg ken siya et nan takho ay nawad-ayan is falo ay fiyag. ¹⁶ Idwani asop ya wad-ay nan talna ya seg-ang Apo Dios isnan amin ay mangafolot isnan nay ay nalenteg ay sos-olo.

* **6:14** Nan osto ay naisolat isnan Griego isnan et, “maigkhapo ischi naikolos nan lofong ken sak-en, ya sak-en isnan lofong.”

Chaicha nan tet-ewa ay takhon Apo Dios.†

¹⁷ Idwani, ad-i kayo kasin omipalikhat, tay nan iilaenyo ay saplok isnan awakko et siya nan mangipaila ay sak-en et faan Jesus.

¹⁸ Asop ya wad-ay nan fachang nan Apo tako ay si Jesu Cristo ken chakayo ay iib-ak. Amen.

† **6:16** Nan osto ay naisolat isnan Griego isna et, “isnan Israel Apo Dios.” Mabfalin ay teken nan kaifalikkasana: “Idwani asop ya wad-ay nan talna ya seg-ang Apo Dios isnan am-in ay mangafolot isnan nay ay lenteg ay infakhak. Siya akhes isnan Israelitas ay takhon Apo Dios.”

Nan kalin Apo Dios New Testament in Bontok, Central

copyright © 1992 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Central Bontok (Bontok, Central)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1992, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Bontok, Central

© 1992, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
8f3592c0-35dd-5a7f-9ef5-e729bffa370